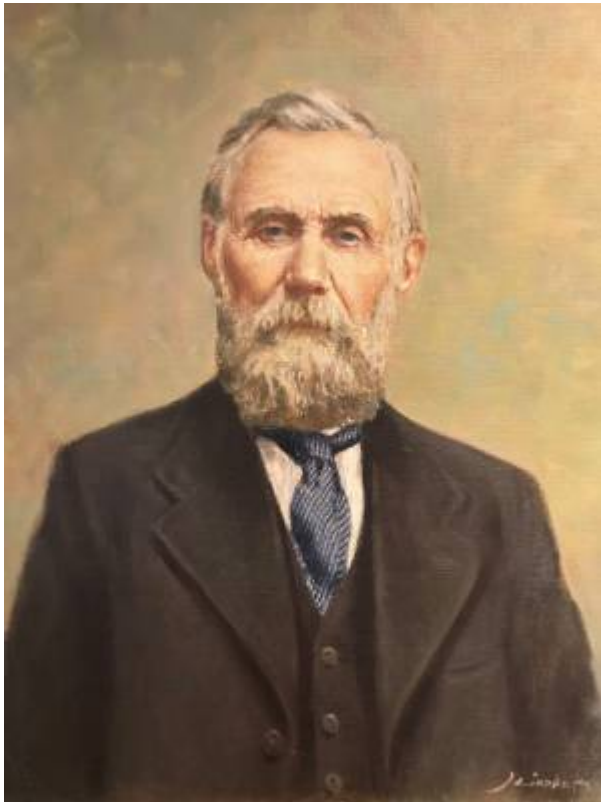

Berentsen, Wilhelm

Wilhelm Berentsen (1844-1924). Kilde: Berentsens Brygghus AS.

Wilhelm Berentsen (1844-1924) var en norsk seilskutekaptein, handelsmann, reder, kaffebrenner og brusprodusent. Han er mest kjent for å ha grunnlagt Egersund Mineralvandfabrik i 1895, som i dag er kjent som Berentsens Brygghus AS.

Berentsen ble født på gården Svanes i Egersund. Faren het Bernt Simundsen og moren Guri Salvesdatter. Han dro til Egersund da han var 15 år gammel og fikk hyre på en seilskute. Etter noen år til sjøs tok han styrmannseksamen, og ble etter hvert kaptein. I over 30 år var han sjømann og førte seilskip.¹⁾

Wilhelm Berentsen førte flere av de kjente egersundskutene; blant andre kan nevnes *Aurora*, *Freya*, *Løven*, *Leif*, *Pauline*, og flere. I 1866 ble han kaptein for seilskipet *Egerø*, – som var en av de største egersundskutene på denne tiden.²⁾ *Egerø* var aldri i Egersund, men i 1895 var skipet innom Kristiania, og der mønstret Berentsen av.³⁾

I hovedstaden kjøpte Berentsen produksjonsutstyr til å lage brus.⁴⁾ Samme år vendte han hjem til Egersund og grunnla Egersund Mineralvandfabrik. Brusproduksjonen foregikk i et lite kjellerlokale i hans privatbolig på Aarstadgaten 14.⁵⁾ Berentsen drev, foruten brusfabrikasjonen, også et kaffebrenneri, samt agenturforretning med mel, smør og kolonial.⁶⁾

Han hadde en rekke tillitsverv gjennom livet. Han var blant annet styremedlem i Actieselskabet Bark Egerø, som var et selskap som drev fraktfart.⁷⁾ I 1902 ble han valgt som medlem av Egersund havnestyre, og var i mesteparten av sitt medlemskap formann.⁸⁾ Han ble valgt som suppleant i Egersunds Sparebank i 1913.⁹⁾ I 1905 var han meddommer i Lagmannstinget.¹⁰⁾ Han var én av forløperne til den første søndagsskolen i Egersund, og var den første søndagsskolearbeideren som ble inntatt etter starten i 1895. Men hans virke som søndagsskolelærer ble kortvarig.¹¹⁾

Han var gift to ganger: Første gang med Ingeborg Gurine Berentsen (født Simonsen),¹²⁾ som han fikk to barn med.¹³⁾ Hun døde i 1877 av tæring (tuberkulose), 31 år gammel.¹⁴⁾ Andre gang giftet han seg med Anne Bertine Berentsen (født Aanensen), som han fikk 10 barn med.¹⁵⁾ Det var sønnen Bernt Berentsen (1892 – 1981) som overtok brusfabrikken da faren døde.¹⁶⁾

Litteratur

Hamre, Harald. Egersund byhistorie: bind 2: Okka by: Egersund 1880-1965. Egersund: Eigersund kommune, 1996.

Øglænd, Anna, Feyling, Ingeborg, Jensen, Borghild og Fotland, Chr. Festskrift til Egersunds søndagsskoles 50 års jubileum: 1895 – 1945. Stavanger: Dreyers grafiske anstalt, 1945.

Kilder

Trykte avisoppslag

«Egersunds Sparebank.» Egersundposten. 12.12.1913.

«Enkefru Anne Berthine Berentsen.» Dalane Tidende. 18.03.1932.

«Fortegnelse over lagrettemænd ved lagmandstinget 22. maj førstkommende.» Stavanger Aftenblad. 19.04.1905

«Hvad nyt i byen?» Egersundposten. 28.10.1924.

Berentsen, Wilhelm. «Mit kaffebrænderi.» Egersundposten. 31.03.1916.

«Til Magistraten Egersund.» Norsk kundgjørelsestidende. 15.01.1901.

«Til Magistraten i Egersund.» Norsk kundgjørelsestidende. 12.12.1896.

Johansen, Geir Jan. «Egersund Mineralvandfabrik jubilerer: Brusende aktivitet gjennom 100 år.» Dalane Tidende. 17.11.1995

Klippenberg, Arnt Olav. «Det bruser i blodet hos familien Berentsen.» Stavanger Aftenblad. 24.07.2004.

Oftedal, Erling. «Proklama og arveinnkallelse.» Norsk kundgjørelsestidende. 02.02.1925.

Tidsskrifter

Birkeland, Magnus Adolf og Berentsen, Hans. «Fra seilskibenes tid i Egersund.» Årbok for Dalane: Dalane Folkemuseum årbok 1982 – 1983, 5. Side 20.

Arkivmateriale

Riksarkivet, Folketelling 1865 for 116L Eigersund prestegjeld, Eigersund Landsokn og Oгна Sokn. Tellingskrets 005 Svanæs og Mong kredser. RA/S-2231.

<https://www.digitalarkivet.no/census/rural-residence/bf01038201002366>

Statsarkivet i Stavanger, Folketelling 1875 for 1101B Eigersund prestegjeld, Eigersund ladested.

Tellingskrets 002, person: 003. <https://www.digitalarkivet.no/census/person/pf01052232001002>

Statsarkivet i Stavanger, Ministerialbok for Eigersund prestegjeld, Eigersund, Oгна Sokn 1866-1878. Eigersund sokneprestkontor, SAST/A-101807.

<https://www.digitalarkivet.no/view/267/pg00000000334077>

Nettreferanser

«Historie.» <https://www.berentsens.no/historie/> (besøkt 29.10.2020).

1)

Folketelling 1865. <https://www.digitalarkivet.no/census/rural-residence/bf01038201002366>.

«Eigersund Mineralvandfabrik jubilerer: Brusende aktivitet gjennom 100 år.» Dalane Tidende. 17.11.1995.

2) 8)

«Hvad nyt i byen?» Eigersundposten. 28.10.1924.

3)

Birkeland og Berentsen. «Fra seilskibenes tid i Eigersund», side 20.

4)

«Det bruser i blodet hos familien Berentsen.» Stavanger Aftenblad. 24.07.2004.

5)

Hamre, side 85.

6)

Hamre, side 85. «Hvad nyt i byen?» Eigersundposten. 28.10.1924. I mars 1916 solgte han kaffebrenneriet til B. Kjelland – «som vil fortsætte brænderiet som vanlig hver onsdag.» «Mit kaffebrænderi.» Eigersundposten. 31.03.1916.

7)

«Til Magistraten i Eigersund.» Norsk kundgjørelsestidende. 12.12.1896. Selskapet ble oppløst i 1901 i forbindelse med at Egerø ble kondemnert i 1900. «Til Magistraten Eigersund.» Norsk kundgjørelsestidende. 15.01.1901.

9)

«Eigersunds Sparebank.» Eigersundposten. 12.12.1913.

10)

«Fortegnelse over lagrettemænd ved lagmandstinget 22. maj førstkommende.» Stavanger Aftenblad. 19.04.1905.

11)

Øglænd m. fl., side 9, 41.

12)

Folketelling 1875. <https://www.digitalarkivet.no/census/person/pf01052232001002>

13)

Proklama og arveinnkallelse.» Norsk kunngjørelsestidende. 02.02.1925.

14)

Ministerialbok for Eigersund prestegjeld. <https://www.digitalarkivet.no/view/267/pg00000000334077>

15)

«Enkefru Anne Berthine Berentsen.» Dalane Tidende. 18.03.1932.

16)

«Historie.» <https://www.berentsens.no/historie/> (besøkt 29.10.1932.)

 Egersund byhistoriske leksikon
<https://dalanefolkemuseum.no/leksikon/>
PDF produsert 15.04.2026 05:10.
Artikkelen kan brukes fritt mot kreditering.

Produsert med støtte fra:
Dalane Folkemuseum
Museumsveien 20, 4373 Egersund
<https://dalanefolkemuseum.no>